

Č. 10.524.

Policie požární (Čechy): Obec, vykonávající policii požární, jest oprávněna ukládati pořadatelům veřejných zábav, aby se postarali o odbornou hlídku hasičskou, není však oprávněna ukládati jim, aby tak činili na svůj náklad.

(Nález ze dne 9. května 1933 č. 7872.)

V ě c: Obec Ž. proti zemskému úřadu v Praze o doplnění požárního řádu.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí, pokud jím bylo vysloveno, že obec není oprávněna naříditi pořadatelům zábav, aby si obstarali hlídky hasičské, zrušuje se pro nezákonnost. Jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Obecní zastupitelstvo města Ž. usneslo se ve schůzi dne 28. ledna 1929 na tom, aby § 22 řádu hasení města Ž., znějící »Při veřejných zábavách, divadelních představeních a pod. jest pořadatelům se dohodnouti s místním sborem hasičským o vyslání hlídky« byl změněn v toto znění: »Pořadatelé zábav všeho druhu (tanečních, programových, představení divadelních, biografických a jiných), které jsou veřejně přístupny, jsou povinni učiniti všechna nutná opatření proti vzniku požáru jednak vhodným umístěním potřebného nářadí a nádob v místnostech, kde se zábava koná aneb v bezprostředně přilehlých prostorách, jednak konáním hlídek požárních po celou dobu zábavy, a to hlídek odborných, o které nutno požádati sbor dobrovolných hasičů v městě na náklad pořadatelstva.«

Z podnětu odvolání tělocvičné jednoty »Sokol« v Ž. zrušil okresní úřad v Žamberku výměrem z 19. března 1930 jako dozorčí úřad usnesení obecního zastupitelstva podle § 102 ob. zřiz. pro nezákonnost, ježto obecní zastupitelstvo, ukládajíc pořadatelům zábav všeho druhu, aby se postarali o konání hlídek požárních po celou dobu zábavy a to hlídek odborných, o které nutno požádati sbor dobrovolných hasičů na náklad pořadatelstva, překročilo meze své působnosti. Vyplývá sice z ustanovení § 28 odst. 2 a 9 ob. zřiz., dále z §§ 1, 2, 5 a 38 zák. z 25. května 1876 č. 45 z. z., že policie požární spadá do oboru samostatné působnosti obce a obci přísluší právo učiniti i opatření preventivní, čelící možnosti vzniku požáru, takže z důvodu veřejné bezpečnosti může obec vyslati k divadelním a biografickým představením, tanečním zábavám a pod. i hlídky hasičské, v místě, kde jest sbor dobrovolných hasičů, hlídky z tohoto sboru. Naproti tomu však nelze přiznati, že by obec, vykonávajíc policii požární, byla oprávněna pořadatelům divadelních a biografických představení, tanečních zábav a pod. ukládati povinnost, aby si obstarali hlídky hasičské vůbec, tím méně na svůj náklad.

Zemský úřad v Praze nař. rozhodnutím odvolání obce Ž. zamítl z důvodů v odpor vzatého výměru. Zároveň připomněl, že náhrada výloh spojených s hasičskými hlídkami mohla by býti obcí vybírána pouze ve formě obecních poplatků, resp. dávek, k jichž zavedení bylo by si vyžádati svolení podle ustanovení § 28 resp. § 35 zák. č. 329/21.

O stížnosti města bylo uvážiti toto:

Zákon z 25. května 1876 č. 45 z. z. čes. o požárním řádu v Čechách, stanově v § 5, že starosta obce má opatřiti, čeho potřebí, aby co možná bylo odstraněno vše, jakož i aby ničeho činěno nebylo, čím by požár vypuknouti mohl, obsahuje generelní zmocnění starosty, pověřeného výkonem policie požární (§ 2), aby v oboru samostatné působnosti obce, k níž tato policie podle § 1 odst. 1 náleží, učinil všechna vhodná opatření směřující k tomu, aby vypuknutí požáru bylo zamezeno. V podstatě tutéž tendenci sleduje i ustanovení § 16, podle něhož na rozdíl od jednotlivých konkrétních opatření obecního starosty náleží obecnímu zastupitelstvu ve větších osadách, aby podle místních poměrů všeobecně předešlo, jakými opatřeními jest se brániti vzniku požáru, kdo a jaké práce má při vypuknutí požáru vykonávati. Nelze-li pochybovati, že takovým vhodným preventivním opatřením při veřejně přístupných zábavách jest i asistence hlídky hasičské, sestávající z členů sboru hasičského a dávající záruku určité kvalifikace odborné, nelze vzhledem k cit. ustanovením také pochybovati o tom, že jest právem obce hlídka takové na svůj náklad vysílati a že pokud je vysílá, činí tak v zájmu veřejném. Neboť i když asistencí hlídek nepřímou jsou také chráněny soukromé zájmy pořadatelů zábav, nelze říci, že by obec, plníc vysláním hlídky povinnost uloženou jí v zájmu veřejném, konala tento úkol převážně v soukromém zájmu pořadatelů. Jinou — a v konkrétním případě spornou — otázkou jest, zda obec, vykonávajíc policii požární, jest oprávněna třetím osobám uložit, aby takové odborné hlídky vůbec obstaraly, resp. aby je obstaraly na svůj náklad.

V tomto směru pro výrok žal. úřadu, že obec není ani oprávněna naříditi, aby pořadatelé veřejných zábav postarali se o odbornou hasičskou hlídku, není po názoru soudu v cit. zákonu opory. Ze zmíněných ustanovení §§ 5 a 16 zřejmě vyplývá, že obecní orgány jsou nejen oprávněny volně posouditi vhodnost prostředků k zamezení požáru, nýbrž i naříditi, aby jich bylo třetími osobami použito. Je-li tudíž v obci placený sbor hasičský nebo sbor sice dobrovolný, avšak podle stanov nebo smlouvy k obci v takovém poměru, že obec může s jeho službami disponovati, a je-li nepochybně v zájmu veřejné bezpečnosti, aby při větších shromážděních občanstva požární policie byla obstarávána odborně hlídkami ze sboru hasičského, — jest v rámci předpisů zák. č. 45/1876 z. z., nařídí-li obec, že pořadatelé veřejných zábav jsou povinni požádati o odbornou hlídku hasičskou. Vycházel-li žal. úřad v konkrétním případě, v němž šlo o uložení takové povinnosti, z opačného právního názoru, jest jeho výrok, že obec není oprávněna uložit pořadatelům, aby požádali sbor dobrovolných hasičů o odbornou hlídku — a jen v tomto směru vzhledem k usnesení obce a enunciatu nař. rozhodnutí dlužno rozuměti v důvodech použitému slovu, aby »si obstarali« hlídky, — v rozporu se zákonem a bylo jej podle § 7 zák. o ss zrušiti.

Naproti tomu nemohl nss uznati na oprávnění obce, ukládati ve výkonu policie požární pořadatelům veřejných zábav, aby si obstarali odborné hlídky hasičské na svůj náklad. Odstavec druhý § 1 cit. zák. obsahuje všeobecnou normu, podle níž náklad na vykonávání policie požární zapravuje místní obec, pokud zákon tento jinak nestanoví. Vý-

jimky takové stanoveny jsou zejména v § 11 odst. 3, v § 12, zásadně i v §§ 13, 15 a 22, dále v § 18 odst. 2, v §§ 21, 25, 26, 29, 30 odst. 1, podle nichž bezplatně musí konati majitelé domu noční stráž, každý obyvatel obce zúčastniti se k vyzvání starosty hasení a propůjčiti nádob, konati i práce, vyžadující zvláštní zručnosti neb námahy, učiniti poplach, každý držitel koní propůjčiti koně do stříkačky, k dovážení vody nebo k oznámení požáru v sousední obci, propůjčiti zvony kostelní neb požární k poplachu, v některých neb každém domě opatřiti svým nákladem kádě s vodou a jiné hasicí nářadí, továrny, pivovary a pod. vlastním nákladem zakoupiti stříkačky. Nikde však v tomto zákoně není stanoveno, že by takové výlohy, spojené s odbornými hasičskými hlídkami při veřejně přístupných zábavách, byli povinni hraditi pořadatelé zábav ze svého. Dovolává-li se tudíž obec cit. zákona, doplňujíc v tomto směru řád hasení, a namítá-li ve stížnosti, že tento zákon dává jí oprávnění takové opatření naříditi, dlužno na to odpověděti, že pro nařízení takové nelze v cit. zákoně nalézti oporu.

Při tom jeví se irrelevantní, že svým nařízením nezamýšlela vybíratí dávku pro sebe, nýbrž že výši výloh měl určovati a náhradu vybíratí sbor dobrovolných hasičů sám, ježto cit. zákon nedává jí práva vydávati nařízení ani ve smyslu obcí zamýšleném. Rovněž irrelevantní jest podle vylíčeného zákonného stavu, z jakých vrstev sbor dobrovolných hasičů sestává. Ježto pak obec, ukládajíc zmíněnou povinnost pořadatelům zábav, opírala se toliko o předpisy cit. zák. č. 45/1876, jeví se konečně irrelevantní i okolnost, byla-li obec podle § 25 zák. č. 329/21 oprávněna žádati náhradu výloh s hlídkou spojených od jednotlivých vrstev občanstva, zábavy navštěvujících.

Č. 10.525.

Jazykové právo. — Samospráva obecní: * Předpis čl. 81 odst. 2 jaz. nař. vztahuje se na veškeré vyhlášky obecních úřadů bez rozdílu, zdali jsou vydávány podle příkazu zákona, čili nic.

(Nález ze dne 9. května 1933 č. 8236.)

V ě c: Obec Ch. proti zemskému úřadu v Praze o jazykové právo.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Osp v Chebu uložila na základě čl. 81 odst. 2 vl. nař. ze 3. února 1926 č. 17 Sb. výměrem ze 3. října 1928 městské radě v Ch., aby program schůze obecního zastupitelstva města Ch., svolané na den 4. října 1928, oznámený veřejnou vyhláškou pouze v jazyku německém, vyhlásila též vyhláškou v jazyku státním.

St-lčino odvolání zemský úřad v Praze nař. rozhodnutím zamítl, poněvadž v odpor vzatý příkaz odpovídá ustanovení čl. 81 odst. 2 vl. nař., kterýžto článek byl vydán v základě zmocnění § 3 odst. 3 úst. zák. jazyk., v němž nebyly vytčeny státní moci výkonné pro ustanovení jazyka veřejných vyhlášek vůbec žádné meze. Veřejně vyhlášený program schůze obecního zastupitelstva má v daném případě právní povahu vy-